Strasbourg 22 september 2003

T-PVS (2003) 11

KONVENSJONEN OM VERN AV VILLE EUROPEISKE PLANTER OG DYR OG DERES NATURLIGE LEVEOMRÅDER

Den Permanente Komiteen
23. møte
Strasbourg , 1-4 desember 2003

Forslag til anbefalinger for å minimere skadelige effekter av vindkraftproduksjon på fugl

Dokument utarbeidet av BirdLife International og gjennomgått av Direktoratet for kultur og kultur- og naturarv.

Forslaget er utarbeidet av BirdLife International og gjennomgått av Sekretariatet.

Den Permanente Komiteen er invitert til å vurdere den og, om hensiktsmessig, ta i bruk anbefalingene.

Anbefaling nr. ## (iverksatt dato) for å minimalisere negative effekter av vindkraftproduksjon på fugl.

Den Permanente Komiteen i Konvensjonen om vern av ville europeiske planter og dyr og deres naturlige leveområder, som handler i tråd med betingelsene i artikkel 14 i konvensjonen;

Viser til at målet for konvensjonen er å bevare vill fauna og dens naturlige habitater;

Minner om at artikkel 2 i konvensjonen krever at partene tar de nødvendige forholdsregler for å opprettholde populasjonen av vill fauna på et nivå som dekker særlig økologiske, vitenskapelige og kulturelle krav, mens man tar hensyn til økonomiske krav;

Minner om at artikkel 3.2 i konvensjonen krever at hvert medlemsland, i sin planlegging, sitt utviklingsarbeid og i sine tiltak mot forurensning, tar hensyn til bevaring av vill fauna;

Minner også om Konvensjonen om bevaring av trekkende arter av ville dyr (CMS), Resolusjon 7.5 om vindturbiner og trekkende arter vedtatt på det sjuende møte i Partskonferansen (2002), og erkjenner intensjonen i CMS om å øke samarbeidet med Bernkonvensjonen;

Erkjenner de miljømessige fordelene av vindkraft, spesielt i forhold til klimaendringer, og nødvendigheten av å redusere klimaendringene for den langsiktige overlevelse for Europas ville fugler;

Merker seg at vindturbiner, spesielt i marine områder, representerer en ny teknikk for storskala energiproduksjon, der en på nåværende tidspunkt ikke kan vurdere eller forutsi de reelle effekter på naturen eller på ulike komponenter av biologisk mangfold;

Erkjenner mangelen på tilstrekkelig og relevant forskning på virkningene av vindturbiner på vill fauna og naturlige habitat;

Er bekymret for de mulige negative virkninger av vindturbiner og tilhørende infrastruktur på ville fugler, samt deres næringssteder og habitater, inkludert:

a) tap av eller skade på habitater (inkludert permanente eller midlertidige nærings-, raste-og hekkeområder);
b) forstyrrelse som fører til fortrengning/forflytning eller utelukkelse, inkludert barrierer mot bevegelse
c) kollisjonsdødelighet for fugler i flukt;

Erkjenner behovet for grundige konsekvensutredningsprosedyrer forut for valg av hensiktsmessige utbyggingsarealer og beslutning om byggetillatelse, for å unngå skade på områder av særlig økologisk verdi;

Henviser til rapporten *Windfarms and Birds: An analysis of windfarms and birds, and guidance on environmental assessment criteria and site selection issue*s; som Birdlife International har utarbeidet for Europarådet, T-PVS/Inf (2003) 12;

Er oppmerksomme på behovet for solide, objektive grunnlagsundersøkelser for å avdekke sensitive områder, for derigjennom å minimere skadelige virkninger på fugl, annen vill fauna

og habitater, og behovet for regelmessig overvåking etter utbygging ved consented installasjoner der det er sensitive miljøverdier.

Anbefaler at partene i konvensjonen,:

1. gjennomfører egnete tiltak for å minimere negative virkninger på fugl av vindturbiner, tar hensyn til Resolusjon 7.5 fra den syvende partskonferansen i Konvensjonen om bevaring av trekkende arter (Appendix 2) og anvender disse forholdsreglene til ikke-trekkende arter av fugl som vil kunne bli påvirket av vindturbinene;
2. tar i bruk, på egnet måte, retningslinjene gitt i Appendix 1 til denne anbefalingen, som oppsummert i den ovenfor omtalte rapporten, for (A) kriterier for konsekvensutredning; (B) forholdsregler ved lokalitetsvalg for vindkraftverk; og (C) forskningsmessige prioriteringer for å muliggjøre en minimalisering av konsekvenser av vindkraftverk på fugl;
3. melder tilbake til den Permanente Komiteen relevante skritt man har tatt eller sett for seg når det gjelder implementering av denne anbefalingen, så vel som informasjon om resultater av tiltak man har gjennomført, inkludert en gjennomgang av hvordan anbefalingene har vært til nytte i planlegging av vindkraftutbygginger;

4. Inviterer land med observatørstatus til å merke seg denne anbefalingen og implementere den slik de finner det passende.

APPENDIX A

Retningslinjer

Tiltak som kan anses hensiktsmessige for å minimalisere de negative konsekvenser av vindkraftproduksjon er listet opp for implementering av Partene. Det er stor konsensus om at valg av lokalisering av vindkraftverk er av kritisk betydning for å unngå skadelige effekter på fugl.

1. Kriterier for konsekvensutredning

a) Nasjonale myndigheter må gjennomføre strategiske konsekvensutredninger (SEA)[1] for alle vindkraftplaner og -programmer innen sine land. Dersom det er potensielle grenseoverskridende virkninger bør det søkes samarbeid med andre aktuelle regjeringer ved utarbeiding av SEA. Omfanget på den strategiske konsekvensutredningen bør bestemmes ut fra en vurdering av det sannsynlige biologiske omfanget av virkninger, så vel som ut fra jurisdiksjonelle grenser.

b) Spesifikt bør disse strategiske konsekvensutredninger omfatte indikativ kartlegging av fuglepopulasjoner, deres habitater, trekkorridorer og trekkruter (jf. B under), og en vurdering av planens sannsynlige virkninger på disse, som hjelp i beslutningsprosessen.

c) Grundige miljøvurderinger[2] bør gjennomføres for all vindkraftutbygging som er potensielt skadelig for fuglepopulasjoner eller for det øvrige miljø, eller i områder der det er usikkerhet

[1] For eksempel som forklart i Europaparlamentets og Rådets Direktiv 85/337/EC ”om vurdering av konsekvenser av visse planer og programmer på miljøet” (SEA-direktiv).
[2] For eksempel som forklart I Europaparlamentets og rådets Direktiv 2001/42/EC om ”Vurdering av visse offentlige og private prosjekter på miljøet” (EIA-direktiv) med endringer etter Direktiv 9//11/EC.

omkring de potensielle effektene. Konsekvensutredninger for vindkraftutbygging bør inneholde både:

i. helhetlig vurdering av miljøvirkninger av enkeltprosjekter, OG

ii. kumulativ konsekvensvurdering for hver vindkraftsøknad (inkludert tilhørende infrastruktur on- og offshore, som eksempelvis nye veger, kraftlinjer og undervannskabler) sett i sammenheng med andre prosjekter (andre vindkraftverk eller andre relevante prosjekter).

d) Bruk av standardisert metodikk er vesentlig for å sikre sammenlignbarhet, der man konsekvent bruker angrepsmåten "Før-Etter Kontroll-Virkning" (Before-After-Control-Impact, BACI) både før, under og etter utbygging – i vindmølleparkområdet og et referanseområde for sammenligning.

e) En minimum ettårig grunnlagsundersøkelse i felt bør gjennomføres for å bestemme fuglenes bruk av studieområdet.

f) Etterundersøkelser og –overvåking må på en tilfredsstillende måte kunne skille ut og ta tak i kort- og langtidseffekter og konsekvenser.

g) Det er behov for veiledning på "beste praksis" for standard undersøkelsesmetoder, for å bidra med informasjon til EIA-prosessen.

De følgende artsgruppene indikerer hvilke som sannsynligvis vil fokuseres spesielt i konsekvensutredninger der de er sårbare. Disse artene regnes for å være spesielt sensitive, eller potensielt sensitive, for vindkraftverk (forstyrrelsesfortrengning, bevegelsesbarrierer, kollisjoner, tap av eller skade på leveområder), selv om det i mange tilfeller mangler konsekvensstudier. Slike "fokus-arter" vil ofte være steds- og saks-avhengige og vil kunne endres i lys av videre forskning eller endringer i vernestatus.

Artsgrupper (f.eks. arter)	**Forstyrrelses-fortrengning**	**Bevegelses-barrier**	**Sammen-støt**	**Direkte tap/skade av natur-type**
Gaviidae, lom (smålom *Gavia stellata)*	V	V	V	
Podicipedidae lappedykkere	V			
Sulidae sulefamilien			V	
Phalacrocoracidae (toppskarv *Phalacrocorax aristotelis*)				V
Ciconiiformes hegrer og storker			V	
Anserini, svaner (sangsvane *Cygnus cygnus*) og gjess (kortnebbgås *Anser brachyrhynchus*, tundragås *A. albifrons*, hvittkingås *Branta leucopsis,* ringgås *B. bernicla*)	V		V	
Anatinae dykkender (ærfugl *Somateria mollissima*, havelle *Clangula hyemelis*, svartand *Melanitta nigra*)	V	V	V	V
Accipitridae rovfugler (glente *Milvus milvus,* havørn *Haliaeetus*	V		V	

albicilla, lammegribb *Gypaetus barbatus*, gåsegribb *Gyps fulvus*, keiserørn *Aquila heliaca*, kongeørn *A. Chrysaetos*, haukørn *Hieraetus fasciatus*)				
Charadriiformes vadefugler (heilo *Pluvialis apricaria*, svarthalespove *Limosa limosa*, storspove *Numenius arquata*)	V	V		
Sternidae terner			V	
Alcidae alke (lomvi *Uria aalge*)	V		V	V
Strigiformes ugler			V	
Tetraonidae (orrfugl *Tetrao tetrix*, storfugl *T. urogallus*)	V		V	V
Gruidae traner	V	V	V	
Otididae trapper	V		V	V
Passeriformes spurvefugler, spesielt nattrekkende			V	

B. Forholdsregler ved lokalitetsvalg for vindmølleparker

Det er stor konsensus om at valg av lokalisering av vindkraftverk er av kritisk betydning for å unngå skadelige effekter på fugl.

(a) Man bør av føre-var-hensyn unngå å plassere vindkraftverk i vernede eller foreslått vernede områder, herunder viktige fugleområder (Important Bird Areas, IBAs), eller andre områder med store konsentrasjoner av fugl, som trekk-krysningspunkter, eller arter som er identifisert som spesielt sårbare. Den gunstige bevaringssituasjonen for habitater og arter i slike områder er en viktig grunn til at de ble vernet. Dette krever at ethvert foreslått tiltak må være kompatibelt med verneformålet.

(b) Som del av effektiv regional planlegging er det behov for å identifisere hensynskrevende arter og områder, å kartlegge potensielle og ikke-egnete lokaliteter for vindkraft ut fra naturvernhensyn, for eksempel ved å unngå trekkorridorer og andre store konsentrasjoner av fugl. Dette kan kreve innhenting av ytterligere informasjon, spesielt off-shore.

(c) Det er behov for å identifisere og opprette lovfestede marine verneområder.

C. Forskningsmessige prioriteringer for å minimalisere konsekvenser av vindkraft på fugl

(a) Nasjonale regjeringer og vindkraftindustrien, i samråd med relevante eksperter, bør iverksette forskning og overvåkning for å forbedre vår forståelse av virkningen av vindkraftverk. Dette bør være en kontinuerlig prosess som vil skaffe til veie opplysninger for beslutningsprosessen, for hensiktsmessig lokaliseringsvalg og for utforming av vindkraftverk. Forskningsresultatene bør publiseres i internasjonale vitenskapelige tidsskrifter, med et sammendrag, fortrinnsvis på engelsk, for å sikre bredere spredning.

(b) Kravene til forskning og overvåkning bør omfatte følgende:
- effekter og potensielle virkninger på fuglenes populasjonsnivå av forstyrrelsesfortrengning, bevegelsesbarrierer, dødelighet gjennom sammenstøt, tap av eller skade på habitat,
- hvilken effekt utformingen av forskjellige vindmølleparker og turbinutførelser har med hensyn til å avbøte skadelige virkninger.

(d) Det er nødvendig med insentiver til igangværende teknologisk utvikling for å maksimalisere vindturbinenes effektivitet og redusere avhengigheten av begrensede grunnvannsområder.

(e) Et nyttig tema for videre studier er å se detaljert på enkeltsaker for å evaluere eksempler på konfliktløsning, lov skapt av presedens eller trender innen saksbehandling i hele Europarådets område.